

Tämä teksti kertoo pappani siskon Ainin lapsuudesta ja nuoruudesta Sysmässä 1958–1976 luvulla. Aino oli ainut tytär pienviljelijäperheessä. Ainin perheeseen kuului isä, äiti ja viisi lasta. Aino oli perheen nuorin lapsi ja ainut tytär. Tämä oli tavallinen perhekoko siihen aikaan, kun taas nykyaikana perheet ovat pienempiä. Aino eli ydinperheessä mikä tänä päivänä voi olla jopa harvinaista.

Aino asui maalaistalossa, joten arki täyttyi jo lapsena erilaisista kotitöistä. Hän teki navettatöitä, siivosi, leipoi ja pesi pyykkiä käsin. Tiskaaminen oli aikaa vaativa työtehtävä. Ainin kotona ei ollut juoksevaa vettä vaan vesi piti hakea kaivosta ja lämmittää liedellä. Likaämpäri piti viedä ulos. Puuhellaa varten piti hakea puita puuvajasta. Minun elämäni on ollut hyvin erilaista. Osallistun kotitöihin, mutta tiskaaminen ja pyykinpesu tapahtuu koneellisesti. Mietin sitä miten vähän aikaa tämä vie verrattuna Ainin töihin. Ainin kotona ei ollut pölynimuria, kun meillä taas on robotti-imuri. Siivoaminen on tänä päivänä helpompaa. Minulla ei ole myöskään lapsuudessa ole ollut mahdollisuutta tutustua maatilan töihin. Ainoastaan olen käynyt kotieläinpihoissa tutustumassa eläimiin.

Aino kertoi, että kaikki ruuat olivat perinteisiä ja yksipuolisia. Usein pöydässä oli läskisoosia ja perunaa. Liha oli peräisin tilalla kasvatetusta ja teurastetusta possusta. En edes tiedä, mitä läskisoosi on. Kalaa oli tarjolla myös usein. Aino kävi säännöllisesti isänsä kanssa kalassa. Ruisleipää leivottiin kotona. Ainin mielestä äidin tekemä ruisleipä oli parasta. Kotonani on monipuolisempaa ruokaa, kuin Ainin aikaan. Nykyään on paljon semmoisia tuotteita ja ruoka-aineita mitä Ainin aikaan ei ollut saatavilla. Meidän pöydässämme esimerkiksi pitsat, tortillat ja sushit on osana arkiruokaa. Ainin kotona oli vain sähköliesi ja jääkaappi, kun taas nykyajan kodeissa on hyvin monenlaista kodin elektroniikkaa mikä helpottaa arjen ruoanvalmistusta.

Ainin lapsuudessa leikittiin paljon kauppaleikkejä, käpyleikkejä ja uitiin sekä pyöräiltiin. Talvet olivat Ainin mielestä tylsiä, koska ei ollut mitään leikkejä. Talvisin hiihdettiin paikasta toiseen. Ainolla ei ollut paljon kavereita, mutta naapurista löytyi Anneli ja Aila keiden kanssa hän kävi uimassa ja leikki kauppaleikkejä. Ei ollut käytössä puhelimia, joten tulevat leikit sovittiin edellisenä päivänä leikkien ohessa. Aino omisti yhden barbin, mutta kavereilla oli leluja enemmän, joilla Aino sai leikkiä. Minä olen saanut leluja isommilta sisaruksilta.

Leluista ja kirjoista ei ole ollut pulaa. Minulla myös asuu naapurissa kavereita keiden kanssa leikin lähes joka päivä. Talvella laskemme mäkeä, rakennamme lumilinnoja ja kesällä pompimme trampoliinilla ja leikimme kesäkioskillä. Kuumana kesäpäivänä on kiva käydä uimassa. Liikkuminen ja leikkien sopiminen on paljon helpompaa, kun on auto ja puhelimet.

Vierailu sukulaisiin oli hankalaa, koska oli paljon navettahommia. Eläimiä oli pakko hoitaa ja lehmät piti lypsää. Ainon perhe kävi noin kerran kuukaudessa sukulaisilla ja kauempana olevat sukulaiset kävivät Ainolla kerran vuodessa. Meidän perheessämme pidetään harvoin yhteyttä sukulaisiin. Meillä ei ole paljon sukulaisia ja minun mummoni ja pappani ovat menehtyneet. Olemme enemmän ystäviin ja perhetuttuihin yhteydessä.

Ainon aikaan oli kansakoulu eli alakoulu ja yhteiskoulu eli yläkoulu ja lukio. Kansakoulu oli pieni kyläkoulu missä oli kaksi luokkahuonetta. Ensimmäisessä luokkahuoneessa oli 1–3 luokat ja toisessa huoneessa oli 4–6 luokat. Ainolla oli noin kolme kilometriä matkaa kouluun. Aino kulki kouluun pyörällä ja kävellen. Kansakoulussa oli ulkovessa missä Aino välillä piileskeli. Yhteiskoulu oli taas paljon isompi koulu kuin kyläkoulu. Yhteiskouluun Aino kulki bussilla. Kouluissa oli paljon samanlaisia juhlaperinteitä, kuin nykyään. Yleensä oli joulujuhlia ja kevätjuhlia. Lukiossa oli myös penkkarit. Tämä tieto yllätti minut. Ainon yhteiskoulussa sai poistua välitunnin aikaan koulun alueelta mikä on minun koulussani kielletty. Ainolla oli tietty kahvila missä hän kävi välitunnilla. Sieltä oppilaat saivat huiman alennuksen munkeista. Oppitunnit ja ruokavälitunnit olivat saman pituisia, kun meillä. Aino tykkäsi kouluruuasta. Yleensä tarjolla oli perunaa ja kastiketta. Meidän kouluruokamme on monipuolisempaa kuin Ainon

Minun ja Ainon lapsuus on ollut hyvin erilaista. Ainon elämä oli niukempaa kuin nykyaikaan. Maalaistalossa joutui paljon tekemään erilaisia töitä jo pienestä pitäen. Omakotitalossa on vähemmän kotitöitä, joten pystyn käymään iltaisin harrastuksissa. Mielestäni teknologia on hurjasti kehittynyt. Jokaisella nuorella on oma puhelin, kun siihen aikaan semmoista ei ollut edes joka talossa. Ennen tätä kirjoitus tehtävää en ole miettinyt minkälaista on ollut ennen vanhaa. Tiesin hyvin vähän siitä, millainen isotätini Ainon lapsuus- ja nuoruusaika oli.